

NIEUWSBRIEF TERUGKEER

SEPTEMBER 2012

Ondersteunt u asielzoekers, vluchtelingen of andere migranten? En krijgt u te maken met gedwongen of vrijwillige terugkeer? Dan is juiste info belangrijk. Zo kan u de verschillende terugkeer- of verblijfsopties beter inschatten.

Met deze tweemaandelijks nieuwsbrief geeft Vluchtelingenwerk Vlaanderen u snel toegang tot Belgisch en internationaal terugkeernieuws. En blijft u op de hoogte van de risico's bij terugkeer naar de meest belangrijke herkomstlanden. We halen deze info uit rapporten van overheden, ngo's en mensenrechtenorganisaties. Rond gedwongen terugkeer bestaat er weinig openbare info. Daarom contacteren we regelmatig de Dienst Vreemdelingenzaken.

INHOUD

1. TERUGKEERNIEUWS	2
2. NIEUWS UIT HERKOMSTLANDEN	5
3. FICHES BELGISCHE TERUGKEERPRAKTIJKEN PER LAND	10
4. OVERZICHT TERUGNAME- EN OVERNAME AKKOORDEN	18

HEBT U NIET GEVONDEN WAT U ZOCHT IN DEZE NIEUWSBRIEF?

CONTACTEER DE HELPDESK TERUGKEER:

02 274 00 38

DAGELIJKS VAN 10U TOT 17U

MAIL: TERUGKEER@VLUCHTELINGENWERK.BE

Vluchtelingenwerk
VLAANDEREN

Hieronder vindt u nieuws over zowel het Belgische als het Europese terugkeerbeleid. Voor België geven we telkens de meest recente terugkeercijfers.

NIUWS IN DE KIJKER: UITZETTING AFGHANEN

MEER AFGHANEN OPGESLOTEN EN UITGEZET

Deze zomer werden meer Afghanen gedwongen het land uitgezet. Het is heel moeilijk om exacte cijfers te geven omdat de Dienst Vreemdelingenzaken en de staatssecretaris voor Asiel en Migratie hierover verschillende cijfers meedelen. Op 10 juli liet staatssecretaris De Block [in de kamer](#) weten dat ons land van januari tot eind juni 4 Afghanen gedwongen repatrieerde. De Dienst Vreemdelingenzaken liet ons via mail weten dat ze tot eind juli 9 mensen repatrieerde naar Kaboel. Via de Dublin verordening werden tot eind juni 88 Afghanen teruggestuurd naar een ander Europees land. Vorig jaar werden in totaal 118 Afghanen overgedragen naar een ander Europees land en vonden 12 repatriëringen naar Afghanistan plaats. In 2010 lag dat cijfer respectievelijk op 118 en 1. Let op, in deze cijfers zijn de terugdrijvingen niet opgenomen, dit zijn de vreemdelingen die aan de luchthaven onmiddellijk worden aangehouden en teruggestuurd naar de plaats van waaruit ze reisden (bijvoorbeeld Moskou).

OOK KWETSBARE AFGHANEN VAN BUITEN KABOEL BEDREIGD MET UITZETTING

In juni kreeg Vluchtelingenwerk informatie over 8 Afghanen in gesloten centra. Opvallend was dat er ook Afghanen opgesloten worden die niet afkomstig zijn uit Kaboel. Tot voor kort werden enkel alleenstaande mannen uit de regio van Kaboel teruggestuurd. Dit betekent dus een wijziging in het terugkeerbeleid. De Dienst Vreemdelingenzaken bevestigde deze praktijk in een mail van 22 juni. Bij nader onderzoek blijkt dat er onder die Afghanen iemand zit die behoort tot de Hindu minderheidsgroep, twee mannen van de Hazara minderheidsgroep en een iemand uit Ghazni. Ghazni is een onveilige provincie onder controle van de Taliban. Hebt u info over deze terugkeerpraktijk, neem gerust contact op met de helpdesk terugkeer via 02/274 00 38.

TERUGSTUREN VAN MINDERJARIGEN VIA ERPUM ?

Via het samenwerkingsproject [ERPUM](#) (Europees Terugkeer Platform voor Niet-Begeleide Minderjarigen) willen Zweden, Nederland, Noorwegen en het Verenigd Koninkrijk de repatriëring van Afghaanse jongeren naar Kaboel mogelijk maken. In de praktijk sturen weinig Eu-

ropese landen minderjarigen gedwongen terug. Zeker niet naar Afghanistan. Maar in bovengenoemde landen vormen Afghaanse jongeren een alomtegenwoordige groep asielzoekers. Via ERPUM willen deze landen in eerste instantie lokale netwerken uitbouwen om de familie in Afghanistan op te sporen en het gezin te herenigen. Daarnaast onderzoekt ERPUM de piste om minderjarigen terug te sturen naar opvanghuizen in Afghanistan. Hiervoor zoeken ze lokale partners die opvanghuizen kunnen runnen. Dat blijkt in Afghanistan een moeilijke opdracht waardoor ERPUM zich enkel nog focust op opsporing en hereniging. Oorspronkelijk zou het project ook in Irak opgezet worden maar daar lopen de onderhandelingen nog moeilijker.

UITZETTING MINDERJARIGEN NAAR AFGHANISTAN ZWAAR BEKRITISEERD

Verschillende organisaties waaronder [ECRE](#), de Europese koepel van vluchtelingenorganisaties, Refugee Action UK, [UNICEF Nederland](#) en [Vluchtelingenwerk](#) maken zich zorgen over dergelijke praktijken. Ten eerste is de situatie in Afghanistan niet veilig voor de opvang van niet-begeleide minderjarigen. Zo is een weeshuis met 'buitenlandse' relaties een doelwit voor de taliban. Ten tweede zijn kindbescherming en re-integratieprogramma's voor kinderen in het land gebrekkig. De Afghaanse overheid staat daarom zelf weigerachtig tegenover de [repatriëring van Afghaanse kinderen](#). Ten derde bestaat het gevaar dat de kinderen uiteindelijk in weeshuizen in oorlogsgebieden terecht komen omdat het meestal onmogelijk is om de familie op te sporen. Terugsturen van kinderen naar een terugkehruis is niet in het belang van het kind. En is daarom in strijd met het VN Kinderrechtenverdrag.

In [Denemarken](#) ontstond recent een golf van kritiek nadat bekend werd dat Denemarken van plan was om 24 kinderen terug te sturen naar Kaboel in kader van het ERPUM project.

BELGIË ONDERZOEKT ERPUM-PISTE

In België ontstond deze zomer eveneens een discussie over gedwongen uitzetting van jongeren naar Afghanistan. Dit doordat de 19-jarige Parweiz Sangari uitgezet werd naar Kaboel op 9 juli 2012. De laatste jaren is er een opvallende stijging van het aantal asielaanvragen van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Afghaan-

se jongeren van 16 à 17 jaar dienen de helft van deze aanvragen in. Daarop verklaarde de staatssecretaris dat ze wil onderzoeken hoe België kan meewerken aan het ERPUM project om die jongeren sneller te laten terugkeren (Senaat, zitting 12/07/2012).

BELGIË

TERUGKEERTRAJECT IN WERKING

Met de instructie van 13 juli 2012 wil Fedasil sterker inzetten op de vrijwillige terugkeer van afgewezen asielzoekers in de opvang. De [instructie](#) trad in werking op 1 augustus 2012. Ze informeert over het terugkeertraject, de transfer naar een terugkeerplaats en de begeleiding in deze terugkeerplaatsen. Het terugkeertraject loopt tijdens de termijn van het uitwijzingsbevel (BGV) in één van de terugkeerplaatsen en wordt mede beheerd door de Dienst Vreemdelingenzaken. Er zijn driehonderd terugkeerplaatsen voorzien in vier federale opvangcentra: Poelkapelle, Sint-Truiden, Arendonk en Jodoigne. Specifieke categorieën, zoals gezinnen met schoolgaande kinderen, krijgen uitstel om naar een terugkeerplaats te gaan. Zij krijgen een terugkeerbegeleiding in de opvangstructuur voor de duur van de verlenging van de opvang. Midden september startte Fedasil met de toewijzing naar deze terugkeerplaatsen.

IOM JAARRAPPORT 2011

In het recent verschenen [jaarrapport](#) van de Internationale Organisatie voor Migratie Brussel (IOM) lezen we dat in totaal 3358 mensen zijn teruggekeerd via IOM in 2011. De meest voorkomende terugkeerlanden zijn Brazilië, Kosovo, de Russische Federatie en Oekraïne. Nog eens 872 aanvragers besloten om uiteindelijk niet terug te keren en trokken hun aanvraag in.

Van alle terugkeerders kreeg 25% re-integratiebijstand van IOM en 13% van Caritas. De meest voorkomende terugkeerlanden zijn hier de Russische Federatie, Kosovo, Irak en Armenië. Als we kijken naar de categorieën terugkeerders dan zien we dat 50% van het totaal aantal terugkeerders migranten zijn die geen verblijfsrecht hadden. Het aantal terugkeerders met een lopende asielaanvraag of uitgeprocedeerde asielzoekers, zijn met 12% gestegen tegenover 2010. In 2011 was er een toename (van 30 naar 49%) van het aantal uitgeprocedeerde asielzoekers die re-integratiebijstand kregen. Het aantal terugkeerders met een lopende asielaanvraag die beroep doen op re-integratie bleef stabiel (24%). Vooral de groep terugkeerders zonder verblijfsrecht kreeg veel minder recht op re-integratiesteun (42% minder dan 2010). Want de

nieuwe criteria geven veel minder mogelijkheden aan mensen zonder wettig verblijf om re-integratiesteun te krijgen. Dit treft vooral Brazilianen en migranten afkomstig uit Balkanlanden.

VRIJWILLIGE TERUGKEER BLIJFT STIJGEN IN 2012

Fedasil meldt dat er van januari tot augustus 3574 migranten zijn teruggekeerd via het vrijwillige terugkeerprogramma. Dit is een stijging van 40% in vergelijking met dezelfde periode in 2011. In de zomermaanden registreerde Fedasil een recordaantal terugkeerders. Het aandeel asielzoekers en uitgeprocedeerde asielzoekers steeg tot 65% deze zomer. Er is meer terugkeer naar de Balkan en minder naar Brazilië.

EUROPA

TERUGNAMEAKKOORD MET TURKIJE

De [Europese Commissie](#) en Turkije tekenden na 7 jaar onderhandelen op 21 juni 2012 een terugnameakkoord over migratie en grenscontrole. Het Europees Parlement moet hier nog haar finaal akkoord over geven. Nu Turkije instemt met een terugnameakkoord zal de EU toegevingen moeten doen rond visumversoepeling.

GRIEKENLAND ZET STERK IN OP GEDWONGEN TERUGKEER

De afgelopen zomermaanden zette Griekenland sterk in op het aanhouden, oppakken en terugsturen van migranten in onwettig verblijf. In juli stuurde Griekenland 819 migranten gedwongen terug naar hun land van herkomst met chartervluchten vanuit Athene. De condities in het detentiecentrum van deze luchthaven zijn een gevaar voor de gezondheid en mensonwaardig, meldt een Griekse ngo. Ook Frontex intensifieerde haar steun aan Griekenland en stelde patrouilletoestellen, voor zee en lucht, en veiligheidsunits ter beschikking. Het Europees Terugkeerbonds financierde de versterking. (PICUM Bulletin, 20 augustus, 4 & 18 september 2012)

Aan de grens met Turkije is ondertussen een 12 kilometer lang hek geplaatst langs de rivier Evros. Ook zijn er infrarood- en hartslagcamera's, permanente bewaking en samenwerking tussen de Griekse en de Turkse politie. Deze maatregelen zorgden ervoor dat het aantal migranten dat via Turkije West-Europa proberen te bereiken al drastisch daalde.

Ook België verleent haar medewerking. Een expert is naar Griekenland gedetacheerd en de gegevens van vingerafdrukken van asielzoekers worden deze maand nog

uitgewisseld. Mevrouw De Block adviseerde Griekenland om ook een goed terugkeerbeleid uit te werken. (De Standaard 15/09/2012)

ASIELZOEKERS TERUGSTUREN NAAR ITALIË

IS ONMENSELIJK

Door de erbarmelijke omstandigheden waarin asielzoekers worden opgevangen in Italië besloot een Duitse rechter dat [asielzoekers niet mogen worden teruggestuurd naar Italië](#). Deze beslissing viel op 2 juli 2012. Een Palestijns gezin dat via Syrië over Italië naar Duitsland vluchtte kon dus niet teruggestuurd worden naar Italië. Het huidige Europese asielsysteem, meer specifiek de Dublin verordening, geeft de verantwoordelijkheid terug aan het eerste EU-land waar de asielzoeker werd gesignaleerd. Dit maakt dat vooral Italië, Griekenland en Malta de grootste verantwoordelijkheid dragen voor asielzoekers uit Irak, Afghanistan en Somalië omdat zij geografisch gezien de eerste plaats zijn waar deze bootvluchtelingen toekomen.

IMPLEMENTEERT FRONTEx DE GRONDRECHTEN?

De Europese Ombudsman bevroegt ngo's voor haar onderzoek naar de implementatie van de grondrechten door het Europese grensagentschap Frontex. Eind mei verklaarde de directeur van Frontex dat het grensagentschap een strategie, een actieplan en een handelingscode voor medewerkers heeft om deze grondrechten te respecteren. Daarnaast richt Frontex ook een forum op, het Consultative Forum on Fundamental Rights, waarin acht ngo's advies zullen geven aan het agentschap. PICUM en ECRE zijn twee ngo's die zo'n adviesfunctie zullen opnemen. Tot 30 september kunnen ngo's en derden actief op het domein van grondrechten feedback geven aan de Ombudsman. Alle documentatie staat op de site van de [Europese Ombudsman](#).

UNHCR EN DE RICHTLIJNEN VOOR DETENTIE

UNHCR publiceerde haar [richtlijnen met criteria en standaarden voor de detentie van asielzoekers en alternatieven voor detentie](#). Volgens UNHCR mag detentie niet arbitrair gebeuren, maar moet het een uitzonderingsmaatregel blijven. De noodzakelijkheid moet worden aangetoond en het moet in redelijke verhouding staan tot een te verantwoorden doel. Alternatieven voor detentie moeten onderzocht worden.

2. NIEUWS UIT HERKOMSTLANDEN

In deze rubriek vindt u een samenvatting van de laatste rapporten over de meest voorkomende herkomstlanden. We lichten er de risico's bij een terugkeer uit en alle gegevens over de veiligheidstoestand in deze landen.

INHOUD

Afghanistan, China, DR Congo, Eritrea, Guinée, Irak, Iran, Myanmar, Soedan, Somalië, Sri Lanka, Syrië

AFGHANISTAN

In tegenstelling tot de laatste vijf jaar, vielen in Afghanistan de eerste zes maanden van 2012 15% minder burgerslachtoffers als in dezelfde periode vorig jaar. Dat staat in het nieuwe halfjaarlijkse [rapport van de VN-missie in Afghanistan UNAMA](#) over de bescherming van burgers in gewapend conflict. UNAMA blijft wel bezorgd om het hoge cijfer: 3055 burgerslachtoffers op zes maanden waarvan 30% vrouwen en kinderen.

Ook de Afghaanse ngo ANSO publiceerde in haar halfjaarlijkse [rapport over de veiligheid in Afghanistan](#). Aanvallen van gewapende oppositiegroeperingen zijn met 38% afgenomen in vergelijking met de eerste zes maanden van 2011. In de provincies Kandahar, Nangahar en Khost vonden de meeste incidenten plaats. U vindt gedetailleerde tabellen in het rapport.

In het nieuwe [Ambtsbericht van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken](#) staat dat de onzekere toekomst (NAVO trekt zich terug in 2014) maakt dat veel hoogopgeleide Afghanen een mogelijkheid zoeken om het land te verlaten. De onzekere veiligheidssituatie en het gebrek aan opvang voor terugkeerders in Afghanistan zorgen er dan weer voor dat minder Afghanen terugkeren naar hun thuisland. Kaboel is geëxplodeerd door de aankomst van terugkeerders uit het buitenland in de eerste jaren na de val van de taliban. Daardoor kwamen de huisvestingsmarkt en de arbeidsmarkt onder zware druk staan. De meeste terugkeerders gaan daarom in huizen van familie wonen en vinden enkel werk via hun sociale netwerk. Wie niet over een netwerk beschikt, kan dus niet re-integreren. Volgens UNHCR is het niet verantwoord iemand terug te sturen als de persoon er geen sociaal netwerk heeft. Ook de Afghaanse autoriteiten delen deze mening.

Op 25 juni 2012 plande Nederland de uitzetting naar Afghanistan van een alleenstaande moeder met vier kinderen. De Nederlandse rechter heeft een voorlopige maatregel (dit is een schorsing van de uitzetting) toegekend vanwege een brief van het Afghaanse Ministry of

Refugees and Repatriation (MoRR). Dit Ministerie had een bezwaar tegen de uitzetting omdat het gezin kwetsbaar is in Afghanistan. De vrouw behoort tot een religieuze minderheid (Sikh), ze is een alleenstaande moeder met een meerderjarige dochter en minderjarige kinderen en heeft geen netwerk dat haar kan beschermen bij terugkeer. Ook UNHCR gaf haar visie te kennen in een brief. Volgens UNHCR loopt zij als alleenstaande vrouw en behorende tot een religieuze minderheid gevaar. Omdat meisjesscholen in Afghanistan gevisieerd worden, behoort het meisje van negen jaar bovendien tot de meest kwetsbare sociale groepen in Afghanistan. In zaken waarin een afgewezen asielzoeker mogelijk toch gevaar loopt bij terugkeer naar Afghanistan, kan het dus raadzaam zijn om contact op te nemen met het MoRR op het moment dat een uitzetting naar Afghanistan gepland staat, concludeert Vluchtelingenwerk Nederland. (Vluchtelingenwerk Nederland, Update 2012, nr.30, 1 augustus 2012)

CHINA

De [Zweedse Migratiedienst](#) besliste na druk van mensenrechtenorganisaties om uitzettingen van Oeigoeren naar China stop te zetten. Zweden had in januari twee Oeigoeren teruggestuurd en die zouden na aankomst verdwenen zijn. De geplande uitzetting van 30 uitgeprocedeerde Oeigoerse asielzoekers is nu stopgezet.

De Nederlandse Migratiedienst IND verklaarde tijdens een Nederlandse zitting dat uitzetting naar China met een Europees laissez passer niet meer mogelijk is sinds eind juni 2012. Nederland kan enkel gedwongen terugsturen met een geldig paspoort of een laissez passer afgeleverd door de Chinese autoriteiten. In 2012 leverde China nog geen laissez passers af. In 2011 waren dat er 2 en in 2010 17.

Vluchtelingenwerk Nederland onderzocht de risico's bij terugkeer voor Oeigoeren. Wie aan protesten deelneemt in het buitenland of wie teruggestuurd wordt zonder paspoort loopt een risico op mensenrechtenschendingen zoals marteling, besluiten diverse experts. In haar noti-

tie van juni staat hierover dat 'de Chinese autoriteiten Oeigoeren in het buitenland nauwlettend in de gaten houden. Zo filmen zij demonstranten en vergelijken de opnames met de foto's in de database van identiteitskaarten van alle Chinezen. Er zijn functionarissen in de Chinese ambassades en consulaten over de hele wereld die niets anders doen dan deze gemeenschappen en hun activiteiten te monitoren. Ook heeft de Chinese overheid een uitgebreid spionagenetwerk in het buitenland.' (VluchtelingenWerk Nederland, Update 2012, nr. 31, 8 augustus 2012)

In twee beroepszaken tonen Nederlandse rechters deze risico's aan. De eerste zaak gaat over een Oeigoerse jongere die herkenbaar is op Youtube filmpjes die volgens de kijkcijfers vooral in China werden bekeken. Omdat burgers in China geen toegang hebben tot YouTube neemt de rechter hier aan dat de Chinese autoriteiten de filmpjes hebben bekeken en de jongere nu dus een risico loopt bij terugkeer. (VluchtelingenWerk Nederland, Update 2012, nr. 33, 22 augustus 2012)

In de tweede zaak hebben de lokale immigratieautoriteiten in China een verzoek tot uitzetting van een Oeigoer met een Europees laissez passer afgewezen. De luchtvaartmaatschappij KLM die het verzoek indiende, kwalificeerde de weigering als 'high political risk'. 'Volgens de KLM zouden vreemdelingen die behoren tot een minderheidsgroep in China en die zonder geldige reis- of identiteitsdocumenten terugkeren naar China, bij inreis de bijzondere aandacht trekken van de immigratieautoriteiten en daarmee het risico lopen de toegang te worden geweigerd', aldus de IND. (VluchtelingenWerk Nederland, Update 2012, nr. 33, 22 augustus 2012)

België ondervindt geen problemen in het gedwongen terugsturen naar China. Toch werkt België nooit met een Europees laissez passer. Maar met een geldig paspoort of een laissez passer afgeleverd door de Chinese autoriteiten. De Dienst Vreemdelingenzaken maakt wel geen onderscheid bij repatriëring naar China en houdt er dus geen rekening mee of het om Oeigoeren gaat. (Gesprek met Dienst Vreemdelingenzaken, Cel Identificatie, 12 september 2012)

DR CONGO

Een nieuw [Ambtsbericht van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken](#) is in juni 2012 gepubliceerd. In het laatste jaar zijn er geen gevallen gekend van terugkeerders die omwille van hun asielaanvraag problemen hebben ondervonden met de migratiedienst DGM of met andere autoriteiten. Wel zijn er gevallen bekend van

uitgezette en gedwongen terugkerende asielzoekers die bij aankomst in Congo enkele uren worden vastgehouden door de Migratiedienst voor verhoor. Vooral journalisten, mensenrechtenactivisten en actieve aanhangers van politieke partijen lopen het risico om zonder wettige reden te worden gearresteerd en vastgehouden. In detentiecentra wordt geregeld gefolterd of mishandeld. Daarnaast staat de DGM vooral bekend voor omkoping op de luchthaven van terugkeerders en afpersing van terugkerende ex-asielzoeker.

UNHCR heeft geen officieel standpunt over de terugkeer van afgewezen asielzoekers naar de DR Congo.

ERITREA

De nieuwe [Guidance Note](#) van de Britse overheidsdienst voor Binnenlandse Zaken is gepubliceerd. Enkel vanaf een bepaalde leeftijd (54 voor mannen en 47 voor vrouwen) of om medische redenen kunnen Eritreeërs een visum krijgen om het land uit te reizen. Maar ook voor deze categorieën is het moeilijk als zij tot bepaalde religieuze groepen behoren of als politieke tegenstanders beschouwd worden. Asielzoekers lopen bij terugkeer risico op detentie en mishandeling. Wie illegaal het land verliet, loopt een groot risico om gefolterd te worden bij terugkeer. Het rapport meldt dat de overheid leden van religieuze groepen blijft oppakken en bedreigen.

GUINÉE

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens kende een voorlopige maatregel (dit is een schorsing van de uitzetting) toe aan een moeder en dochter uit Conakry die vreesden voor besnijdenis van de dochter (EHRM, 404/11, fax van 14/06/2012). Moeder en dochter konden niet meer bij hun familie terecht in Conakry en er dus ook niet zelfstandig leven en de moeder kon haar dochter niet beschermen tegen de druk van de familie om haar dochter te besnijden. Eerst besliste de Nederlandse Migratiedienst IND dat moeder en dochter konden ontkomen aan de besnijdenis door zich te vestigen in een stad zoals Conakry. Maar door het arrest van het EHRM kende de IND toch een erkenning als vluchteling toe.

IRAK

De Iraakse autoriteiten laten geen gedwongen terugkeer meer toe. België, noch andere Europese landen kunnen Irakezen gedwongen terugsturen naar Irak als zij niet instemmen met hun verwijdering.

De Iraakse autoriteiten weigeren om reisdocumenten af te leveren aan de Belgische autoriteiten voor een Iraakees die niet instemt met zijn terugkeer. Dit betekent dat België Irakezen zonder geldig paspoort niet gedwongen kan terugsturen naar Irak. Dienst Vreemdelingenzaken sluit wel nog Irakezen administratief op om hen te identificeren. De identificatie gebeurt door een interview op de Iraakse ambassade. Tijdens het interview zal de vraag gesteld worden of de geïnterviewde instemt met zijn terugkeer. Indien dit niet het geval is, zal de ambassade dus niet meer verder meewerken en moet de Dienst Vreemdelingenzaken de Iraakees weer in vrijheid stellen. (Gesprek met Dienst Vreemdelingenzaken, cel identificatie, 24 augustus 2012)

Het Iraakse parlement besliste om geen gedwongen repatriëring uit Europa toe te laten. Dit kwam hoofdzakelijk door de druk die Iraakse vluchtelingen van de International Federation of Iraqi Refugees in Londen uitoefenden. Zij geloven dat het te gevaarlijk is om asielzoekers terug te sturen naar een land waar ze risico lopen op mishandeling of oorlogsdaden. Deze beslissing toont aan dat Irakezen opsluiten, terwijl ze niet teruggestuurd kunnen worden, onrechtvaardig is. Een andere maatregel waarover werd gestemd, is een herziening van het Memorandum of Understanding tussen Zweden en Irak. (PICUM Bulletin, 20 augustus of lees het volledig artikel in [The Guardian](#) van 2 juli 2012)

De Nederlandse minister van Asiel en Immigratie Leers onderhandelde eind juni 2012 met de Iraakse minister van Migratie Duski over voorwaarden zodat Irak gedwongen terugkeer van hun onderdanen zou aanvaarden. Minister Leers stelde Duski ondersteuningsmaatregelen voor die hij op zijn beurt aan de Iraakse regering zal voorleggen. Het gaat over een fonds van 5,5 miljoen euro voor re-integratie en terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers uit Nederland en 50 plaatsen aan Nederlandse hogescholen waar Iraakse studenten de kans krijgen hun opleiding af te ronden. Verder benadrukte de Iraakse minister de voorkeur voor vrijwillige terugkeer en dat gedwongen terugkeer enkel mogelijk is indien de persoon over een geldig paspoort beschikt. (VluchtelingenWerk Nederland, Update 2012, nr. 27, 4 juli 2012)

Het derde [rapport van de Secretaris-Generaal van de VN](#) vermeldt dat de spanningen tussen de politieke groepen in Irak de laatste vier maanden zijn geëscaleerd. De algemene veiligheidssituatie blijft nog altijd onvoorspelbaar.

IRAN

Er is een nieuw [Ambtsbericht van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken](#) over Iran. Volgens de Iraanse autoriteiten moeten Iraniërs die asiel aanvragen in andere landen in staat van beschuldiging worden gesteld vanwege verspreiding van valse propaganda tegen de Islamitische Republiek Iran. Iraanse autoriteiten zouden iedereen die Iran verlaat dan ook monitoren via hun ambassades. Wie in het buitenland volgens de lokale normen en waarden leeft en buitenhuwelijkse relaties aangaat, zou bij terugkeer problemen ondervinden als de Iraanse autoriteiten hiervan op de hoogte zijn. Ook personen die illegaal Iran uitreisden kunnen op het vliegveld ondervraagd worden. Als zij de reden van hun vertrek niet goed kunnen motiveren dan worden zij doorverwezen naar de rechtbank waar ze een straf krijgen. Als er geen bezwarende redenen zijn voor hun vertrek kunnen zij, eventueel na betaling van een boete, Iran wel binnen. Familieleden van uitgereisde Iraniërs kunnen geïntimideerd worden door de overheid als deze op de hoogte is van de asielaanvraag. Mensenrechtenactivisten, journalisten, politiek actieve studenten en internetgebruikers worden in toenemende mate slachtoffer van mensenrechtenschendingen zoals opsluiting of marteling. UNHCR neemt geen positie in over gedwongen terugkeer van uitgeprocedeerde afgewezen Iraanse asielzoekers.

MYANMAR

In Rakhine in het westen van Myanmar heersen sinds juni 2012 dodelijke gevechten tussen de Boeddhistische meerderheid en de Rohingya moslims, staatlozen sinds de militaire staatsgreep. De overheid steunt de meerderheid en doet er niets aan om beide bevolkingsgroepen tegen elkaar te beschermen. Volgens [Human Rights Watch](#) wakkert ze het etnische geweld zelfs aan. Zo stelde de president Thein Sein voor om de islamitische Rohingya minderheid het land uit te sturen. Hierdoor kwam een grote vluchtelingenstroom op gang naar buurland Bangladesh. Dat land weigert nu om de vluchtelingen verder te beschermen en bant alle hulporganisaties. De [Hoge Commissaris voor de Mensenrechten](#) António Guterres, drukte zijn zorg uit over de status van de 800 000 staatloze moslims in Rakhine.

Ondertussen publiceerde [UNHCR](#) ook haar houding tegenover gedwongen terugkeer. Ze stelt dat, zolang de publieke orde en de veiligheid niet is hersteld voor alle bevolkingsgroepen, staten geen personen afkomstig van

Rakhine gedwongen mogen terugsturen naar Myanmar. Voor een uitgebreid dossier, surf naar MO.be

België probeerde in juni een man uit Myanmar terug te sturen, zo meldde ons zijn advocaat. Dienst Vreemdelingenzaken vroeg de man om een aanvraag in te vullen voor een nieuw paspoort, wat de man weigerde. Hij werd twee maanden in detentie gehouden en dan weer vrijgelaten.

SOEDAN

Het nieuwe [Algemene Ambtsbericht van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken](#) over Soedan verscheen op 27 juni 2012. De veiligheidssituatie verslechterde in de regio's Abyei, Zuid-Kordofan en Blue Nile. In Darfoer blijft de situatie onverminderd slecht. Mensenrechtenactivisten, kritische studenten, journalisten of personen die verdacht worden van betrokkenheid bij rebellengroepen lopen een groot risico om slachtoffer te worden van intimidatie, opsluiting of marteling. Terugkeren kan met een geldig paspoort of met een reisdocument van de Soedanese ambassade. Voor dit laatste moet de persoon een bewijs hebben van de politie dat het paspoort is verloren of gestolen en een identiteitsdocument kunnen voorleggen. Soedanezen die via de luchthaven van Khartoem terugkeren moeten een registratieformulier invullen en krijgen een stempel in hun paspoort. Soms volgt ook een ondervraging door de veiligheidsdienst. Personen die door het regime als een bedreiging worden beschouwd, lopen bij terugkeer het risico slachtoffer te worden van mensenrechtenschendingen zoals detentie en marteling. Ook personen van niet-Arabische origine afkomstig uit Darfoer (Zaghawa en Fur), of uit Zuid-Kordofan (Nuba) en Blue Nile (Angasana) lopen meer risico.

Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken geeft in een brief informatie over het asiel en terugkeerbeleid van een aantal landen voor Soedanezen. Zowel het Verenigd Koninkrijk, Zweden, België als Denemarken sturen Soedanezen gedwongen en vrijwillig terug. Duitsland heeft in 2012 drie Soedanezen uitgezet, wel niet naar Soedan. In 2011 zijn twee Soedanezen vrijwillig teruggekeerd vanuit Duitsland en een vanuit België. Het Verenigd Koninkrijk heeft een speciaal beleid voor niet-Arabische Darfoerezen. De meesten onder hen krijgen een beschermingsstatuut. In Zweden kunnen personen afkomstig uit Zuid-Kordofan en de Blue Nile regio een subsidiair beschermingsstatuut krijgen. Dat alleen als Khartoem als binnenlands vestigingsalternatief niet van

toepassing is op hen. (VluchtelingenWerk Nederland, Update 2012, nr. 34, 29 augustus 2012)

Door het ambtsbericht besloot Nederland haar asielbeleid te wijzigen: voortaan komen Soedanezen afkomstig van Noord- en Zuid-Soedan, Zuid-Kordofan en Blue Nile in aanmerking voor een beschermingsstatuut als ze geen alternatieve vestiging hebben. (VluchtelingenWerk Nederland, Update 2012, nr. 37, 12 september 2012)

SOMALIË

De Nederlandse Raad van State bevestigde de [uitspraak van de Nederlandse rechter](#) dat afgewezen asielzoekers niet mogen worden uitgezet en dus ook niet meer opgesloten met het oog op uitzetting naar Somalië. Het is momenteel onmogelijk om via de hoofdstad Mogadishu door te reizen naar Zuid- en Centraal-Somalië. Door het gewapende conflict in de stad loopt iedereen 'louter door zijn aanwezigheid' het risico op willekeurig geweld. Elke terugkeerder moet deze stad doorkruisen als hij vanuit de luchthaven over land wil doorreizen. Naar Noord-Somalië (Somaliland) was gedwongen uitzetting ook al niet mogelijk. Dat omdat de autoriteiten die in Somaliland de facto de macht hebben hier niet aan meewerken.

Het rapport van het Britse Ministerie van Binnenlandse Zaken '[Bulletin: Security Situation in southern and central Somalia](#)' geeft een overzicht van de veiligheidsincidenten in 2011 en 2012 per provincie.

SRI LANKA

Nederland stuurde in augustus Tamils gedwongen terug naar Sri Lanka. Twee Tamils zijn na aankomst opgesloten en gemarteld, meldden hun advocaten. Ondertussen is een van de twee Tamils weer vrijgelaten, maar het is niet bekend of dit onder voorwaarden gebeurde. Human Rights Watch (HRW) stuurde naar aanleiding van deze zaak een brief naar minister Leers om het beleid voor Tamils te herzien. Zij hebben 13 getuigenissen van foltering gedocumenteerd. GroenLinks stelde een parlementaire vraag over het terugkeerbeleid maar de minister ziet geen aanleiding om een uitzetstop in te zetten. In november verwachten we een nieuw Ambtsbericht waarbij nadrukkelijk aandacht zal worden besteed aan de behandeling van teruggekeerde Tamils. (VluchtelingenWerk Nederland, Update 2012, nr. 33, 34 & 37, 22 & 29 augustus en 19 september 2012)

Het Verenigd Koninkrijk plande drie chartervluchten op 19 en 20 september om 300 uitgeprocedeerde asielzoekers terug te sturen naar Sri Lanka. Maar door de [uitspraak van een Britse rechter](#) werden enkele tientallen Tamils op het laatste moment van het vliegtuig gehaald. Deze [massale uitzetting naar Sri Lanka](#) was de eerste geplande collectieve vlucht nadat in juni een andere vlucht op het nippertje werd stopgezet door de uitspraak van een rechter. Toen werden zo'n 40 Tamils van boord gehaald. Het was de publicatie van 13 getuigenissen over foltering van teruggekeerde Tamils, gepubliceerd door Human Rights Watch, die de rechter in juni tot de uitspraak bracht. Het VK moet zijn terugkeerbeleid naar Sri Lanka van uitgeprocedeerde Tamil asielzoekers dringend herzien, signaleert Human Rights Watch. De rechtspraak toont aan dat Tamils die terugkeren naar Sri Lanka een reëel risico op mishandeling lopen. Dit bewees ook het nieuwe rapport van Freedom from Torture, een organisatie die 24 gevallen van Tamils die na terugkeer werden gefolterd identificeerde over de laatste twee jaar.

In september 2011 stuurden de Britse autoriteiten een Tamilvrouw terug. Na aankomst zou de vrouw mishandeld zijn. In maart 2012 werd hiervoor een klacht ingediend ([EHRM, 16458/12, 15/03/2012](#)). Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ondervraagde beide partijen over deze uitzetting. Het EHRM vroeg of de uitzetting geen schending van artikel 3 EVRM inhield vanwege het reëel risico op mishandeling op het vliegveld van Colombo.

[SYRIË](#)

Het Britse ministerie van Binnenlandse Zaken publiceerde een [landenrapport over Syrië](#). De Syrische overheid eist dat haar onderdanen een uitreisvisum aanvragen. Reizen buiten Syrië wordt dus moeilijk. Zo werd al aan tienduizenden opposanten en mensenrechtenactivisten een uitreisverbod opgelegd. Syrische ambassades bedreigen ook vaak Syriërs in het buitenland en hun familieleden die in Syrië bleven. Koerden, die staatloos zijn, krijgen geen paspoort of reisdocumenten. Ze zijn daardoor verplicht om illegaal het land te verlaten. Uitgeprocedeerde asielzoekers die een band hadden met de moslimbroederschap lopen gevaar bij terugkeer. Ook Koerden, politiek activisten en mensenrechtenverdedigers die in het buitenland zijn voor een conferentie lopen grotere risico's op arrestatie, detentie en mishandeling als ze terugkeren naar hun land. Autoriteiten beschouwen asiel aanvragen in het buitenland als een teken van verzet tegen de Syrische overheid.

In de nieuwe [operationele richtlijnen](#) voor de behandeling van asioldossiers staat dat er geen beleid is dat gedwongen terugkeer van Syriërs door het VK uitsluit.

Op de website van de [Swedish Migration Board](#) van 21 juni 2012 staat dat Zweden alle Syrische asielzoekers tijdelijke verblijfsvergunningen geeft. Dat omdat alleen al door in Syrië te zijn, terugkeerders blootgesteld worden aan het algemene willekeurige geweld.

België had tot voor kort geen specifiek asielbeleid en behandelde praktisch geen aanvragen van Syrische asielzoekers. De Commissaris-generaal bevestigde ons op 22 augustus 2012 per mail dat het Commissariaat-generaal asielaanvragen van Syriërs opnieuw zullen behandelen en ze hen dus oproepen voor het verhoor. Het Commissariaat-generaal vindt de situatie in Syrië van die aard dat voor de meesten waarschijnlijk een status van bescherming moet worden toegekend. In België werden in 2012 een 400-tal asielaanvragen ingediend door Syriërs. De Europese asielinstanties registreerden samen 15 000 Syrische asielaanvragen. Sinds het begin van de onlusten in Syrië vluchtten meer dan 200 000 Syrische burgers naar het buitenland.

3. FICHES BELGISCHE TERUGKEERPRAKTIJKEN PER LAND

In deze fiches vindt u alle info over de Belgische terugkeerpraktijken per land. We maakten een selectie van de 10 meest voorkomende asiel- en terugkeerlanden van de laatste 6 maanden. Per land vindt u zowel info over vrijwillige als over gedwongen terugkeer. Rond gedwongen terugkeer geven we info over het verloop van de identificatie en de procedures voor repatriëringen. Onder vrijwillige terugkeer verstaan we de programma's voor vrijwillige terugkeer: het REAB-basisprogramma georganiseerd door de Internationale Organisatie voor Migratie, IOM, en de re-integratieondersteuning door IOM en Caritas.

Omdat er weinig openbare info bestaat rond gedwongen terugkeer nemen we hiervoor regelmatig contact op met de cel Identificatie van de Dienst Vreemdelingenzaken. De info die we uit deze contacten verzamelen vindt u ook terug in de fiches met vermelding van de datum van ons laatste contact.

Vluchtelingenwerk wil via deze nieuwsbrief steeds de meeste actuele en correcte info verspreiden. Beschikt u toch over andere informatie laat het ons dan ook weten via terugkeer@vluchtelingenwerk.be of 02 274 00 38

Overzicht landen

Afghanistan, Albanië, Armenië, Brazilië, Bulgarije, DR Congo, Georgië, Guinee, Irak, Iran, Kosovo, Macedonië, Marokko, Mongolië, Nepal, Oekraïne, Pakistan, Roemenië, Russische Federatie, Servië, Somalië, Turkije

WENST U INFO OVER EEN BEPAALDE TERUGKEERPRAKTIJK? CONTACTEER DE HELPDESK TERUGKEER:

02 274 00 38

DAGELIJKS VAN 10U TOT 17U

MAIL: TERUGKEER@VLUCHTELINGENWERK.BE

AFGHANISTAN

GEDWONGEN TERUGKEER

De Dienst Vreemdelingenzaken kan Afghanen terugsturen naar Kaboel, ook al zijn ze van een andere regio afkomstig. Tot eind juli zijn er 9 alleenstaande mannen teruggestuurd naar Kaboel (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, 22/06/2012). Lees meer op [pagina 2](#).

De identificatie gebeurt door de ambassade op basis van een interview. De ambassade zou hier vrij streng zijn omdat het voorkomt dat personen een andere nationaliteit blijken te hebben, zoals de Pakistaanse. Dienst Vreemdelingenzaken kan een Europees laissez passer afleveren nadat de ambassade de persoon als Afghaan geïdentificeerd heeft. De Dienst meldt hier voorzichtig in te zijn en houdt rekening met de beleidslijnen van het Commissariaat-generaal omtrent veiligheid (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 23/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-aug 2012: 36 (Bron cijfers vrijwillige terugkeer: Fedasil)

ALBANIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Repatriëring kan vlot verlopen op basis van een Europese laissez passer die Dienst Vreemdelingenzaken kan uitschrijven, in het kader van een administratief bilateraal akkoord (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 25/02/2010). Albanië staat in de top 3 van de landen naar waar België gedwongen terugstuurt.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Met de nieuwe criteria, vanaf 15 mei in werking, kunnen Albanezen geen re-integratiesteun ontvangen. Dit geldt voor alle onderdanen van landen die zijn vrijgesteld van de visumplicht. Zij kunnen wel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen.

Cijfers jan-aug 2012: 95

ARMENIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Op 20/07/2011 keurde de Ministerraad een terugnameakkoord goed wat de terugname en doorgeleiding (doorreis door het land) vergemakkelijkt.

Er wordt gemakkelijk een laissez passer afgeleverd, zeker als de personen over identiteitsdocumenten beschikken. Voor personen die niet over identiteitsdocumenten beschikken en waarvan Dienst Vreemdelingenzaken geen of weinig identiteitsgegevens heeft, laat deze Dienst hen een vragenlijst invullen en stuurt ze naar de ambassade. Dit verloopt vlot en meestal wordt een laissez passer afgeleverd. Armeniërs die geboren zijn in Azerbeidzjan of Nagorno Karabach kunnen in sommige gevallen wel geïdentificeerd worden op basis van de gekende persoonsgegevens maar soms ook niet (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 17/11/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-aug 2012: 169

BRAZILIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Repatriëring is in de regel gemakkelijk te organiseren door Dienst Vreemdelingenzaken. In de voorbije jaren waren er steeds veel gedwongen verwijderingen (evenals ondersteunde terugkeer). Veel personen blijken in het bezit te zijn van een geldig paspoort, waardoor de repatriëring snel kan gebeuren.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

De nieuwe criteria, vanaf 15 mei in werking, bepalen dat Brazilianen geen re-integratiesteun kunnen ontvangen. Dit geldt voor alle onderdanen van landen die zijn vrijgesteld van de visumplicht. Zij kunnen wel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen. Caritas kan in bepaalde gevallen wel re-integratiesteun bieden.

Cijfers jan-aug 2012: 433

BULGARIJE

GEDWONGEN TERUGKEER

Personen met de Bulgaarse nationaliteit zijn gemakkelijk repatriëerbaar op basis van een Europees laissez passer die de Dienst Vreemdelingenzaken kan verstrekken.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Onderdanen van landen die na 2004 tot de EU zijn toegetreden kunnen enkel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM dat instaat voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen.

Cijfers jan-aug 2012: 20

DR CONGO

GEDWONGEN TERUGKEER

Repatriëring gebeurt naar Kinshasa. De Congolese ambassadeur levert laissez passers af op basis van een protocolakkoord (tussen Dienst Vreemdelingenzaken en de ambassade). Als er identiteitsdocumenten zijn, wordt een laissez passer afgeleverd zonder interview. Indien er geen documenten zijn, vindt een interview plaats op de ambassade waarna een laissez passer kan afgeleverd worden (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 22/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-aug 2012: 11

GEORGIE

GEDWONGEN TERUGKEER

De identificatie door de Dienst Vreemdelingenzaken en het bekomen van een laissez passer gebeurt vlot (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 28/11/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Ondersteuning bij vrijwillige terugkeer is mogelijk zowel als re-integratiebijstand.

Cijfers jan-aug 2012: 30

GUINEE

GEDWONGEN TERUGKEER

Voor de identificatie neemt de consul een interview af op de ambassade. Die polst naar onder andere de woonplaats en de familiebanden van de persoon. Wanneer iemand over een kopie van documenten beschikt, verloopt de identificatie iets vlotter, maar ook zonder documenten zijn er geen echte problemen. Alleen kan de beslissing zelf een tijd op zich laten wachten. De laissez passers zelf worden bij akkoord door de ambassade in Brussel afgeleverd (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 21/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-aug 2012: 18

IRAK

GEDWONGEN TERUGKEER

Iraakse onderdanen kunnen niet meer gedwongen worden teruggestuurd als ze niet instemmen met hun repatriëring. Vandaag gelden twee voorwaarden om een laissez passer te verkrijgen: ze moeten zowel een origineel nationaliteitsbewijs als een origineel identiteitsbewijs voorleggen en ze moeten aangeven dat ze vrijwillig vertrekken. De persoon zal dus op het interview op de ambassade, dat dient om de identiteit te controleren, de vraag krijgen of hij instemt met zijn repatriëring. Doet hij dat niet, dan zal de Dienst Vreemdelingenzaken hem weer in vrijheid moeten stellen. Het Iraakse parlement besloot om op die manier gedwongen uitzetting vanuit Europa stop te zetten. Lees meer onder [nieuws Irak](#)

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Ondersteuning bij vrijwillige terugkeer of re-integratiesteun is enkel mogelijk voor een terugkeer naar Noord-Irak. Zowel Caritas als IOM hebben er re-integratieprogramma's. Over de specifieke procedure en de nodige documenten voor de organisatie van een vrijwillige terugkeer bericht Fedasil op zijn [website](#) onder het rubriek Nieuws (1/08/2011).

Cijfers jan-aug 2012: 276

IRAN

GEDWONGEN TERUGKEER

De ambassade levert enkel reisdocumenten af voor personen die meewerken aan hun terugkeer. Personen zonder documenten die worden aangehouden, worden terug in vrijheid gesteld als er geen documenten kunnen afgeleverd worden (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 27/09/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-aug 2012: 27

KOSOVO

GEDWONGEN TERUGKEER

De identificatie en het afleveren van een laissez passer voor personen die naar Kosovo worden gerepatrieerd gebeurt nog altijd via de autoriteiten in Kosovo en niet via de ambassade in België. Als iemand niet over identiteitsdocumenten beschikt, worden zoveel mogelijk gegevens verzameld en doorgegeven aan de Kosovaarse autoriteiten. Zij doen de identificatie en beslissen of een laissez passer afgeleverd wordt (bron: Dienst Vreemdelingen zaken, CID, 29/02/2012).

Op 12 mei 2011 is er een overeenkomst ondertekend tussen de Benelux en Kosovo die de terugname vergemakkelijkt.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-aug 2012: 238

MACEDONIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Voor de identificatie door de Dienst Vreemdelingen zaken en het bekomen van een laissez passer, zijn er geen problemen voor Macedoniërs (bron: Dienst Vreemdelingen zaken, CID, 28/11/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Met de nieuwe criteria, vanaf 15 mei in werking, kunnen Macedoniërs geen re-integratiesteun ontvangen. Dit geldt voor alle onderdanen van landen die zijn vrijgesteld van de visumplicht. Zij kunnen wel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen.

Cijfers jan-aug 2012: 61

MAROKKO

GEDWONGEN TERUGKEER

In België zijn er drie Marokkaanse consulaten. Met Brussel loopt de medewerking minder vlot. Zowel in Brussel als in Luik identificeert men niet op basis van een interview maar aan de hand van kopies van documenten. Zijn die er niet of geven ze geen uitsluitel dan nemen ze vingerafdrukken die voor verificatie langs Rabat gaan. In het consulaat van Antwerpen neemt de sociale dienst wel interviews af. Zijn er geen documenten en het interview geeft geen uitsluitel dan nemen ze ook vingerafdrukken (bron: Dienst Vreemdelingen zaken, CID, 29 en 30/03/2012). Marokko staat in de top 3 van de landen naar waar België gedwongen terugstuurt.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk. Caritas kan via een Europees samenwerkingsproject extra ondersteuning bieden bij re-integratie in Marokko.

Cijfers jan-aug 2012: 44

MONGOLIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Voor identificatie worden alle documenten (originelen en kopieën) doorgestuurd naar de ambassade in Brussel. Er wordt geen interview afgenomen op die ambassade. Voor het onderzoek worden de persoonsgegevens doorgestuurd naar Mongolië. Het afleveren van een laissez passer door de ambassade verloopt minder vlot (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 22/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-aug 2012: 136

NEPAL

GEDWONGEN TERUGKEER

Volgens de Cel Identificatie van Dienst Vreemdelingenzaken beweren veel Nepalezen valselyk dat zij van Bhutan afkomstig zijn. Wanneer het vermoeden dat iemand Nepalees is bevestigd wordt door de beslissing van het Commissariaat-generaal (indien er een asielaanvraag was), en door een interview met een ambtenaar en een tolk, dan kan Dienst Vreemdelingenzaken een Europees laissez-passer uitschrijven, zonder tussenkomst van de Nepalese ambassade. Dit kan op basis van een administratief akkoord met de immigratiedienst in Nepal. Als de Dienst Vreemdelingenzaken twijfels heeft, vraagt zij advies aan de Nepalese ambassade die een interview verricht om te bepalen of de persoon door Nepal kan worden teruggenomen. Tot nu toe zijn daar geen problemen mee ondervonden (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 28/12/2010).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-aug 2012: 31

OEKRAÏNE

GEDWONGEN TERUGKEER

De identificatie en terugname verlopen relatief vlot dankzij het Europees terugnameakkoord. Documenten en gegevens worden doorgestuurd naar de ambassade in Brussel die het onderzoek voert. Laissez passers kunnen in één week afgeleverd worden (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 22/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun is mogelijk.

Cijfers jan-aug 2012: 276

PAKISTAN

GEDWONGEN TERUGKEER

Sinds het bestaan van het terugnameakkoord tussen de EU en Pakistan van 7 oktober 2010, is er een vrij goede samenwerking met de ambassade en worden laissez passers een stuk vlotter afgeleverd dan voorheen. Op basis van een gesprek op de ambassade en bestaande documenten, vindt de identificatie plaats. Wanneer het toepassingsprotocol ondertekend zal zijn, zal de terugname waarschijnlijk nog vlotter gebeuren (bron: Dienst Vreemdelingen zaken, CID, 17/11/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Ondersteuning bij vrijwillige terugkeer is mogelijk zowel als re-integratiebijstand door IOM.

Als iemand terugkeert zonder paspoort wordt hij onmiddellijk aangehouden op de luchthaven voor een interview door de lokale autoriteiten. Indien de persoon cash geld bij zich heeft, zal hij onder druk gezet worden om het af te geven. Let er ook op dat op de tweede bladzijde van het paspoort de religie vermeld staat.

Re-integratieondersteuning kan voorzien worden vanuit het hoofdkantoor van IOM in Islamabad, alsook vanuit de regionale kantoren van IOM in Lahore en Karachi. Voorbeelden van succesvolle re-integratieprojecten zijn de business ondersteuning voor een zuivelboerderij, kledijzaak, kruidenierszaak of een zaak voor elektrische toestellen. (Bron: IOM, 20/10/2011 en 7/12/2011)

Cijfers jan-aug 2012: 40

ROEMENIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Repatriëring is in de regel gemakkelijk te organiseren door de Dienst Vreemdelingen zaken met een Europees laissez passer (in bilateraal akkoord). Roemenië staat in de top 3 van de landen naar waar België gedwongen terugstuurt.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Onderdanen van landen die na 2004 tot de EU zijn toegetreden kunnen enkel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM dat instaat voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen.

Cijfers jan-aug 2012: 28

RUSSISCHE FEDERATIE

GEDWONGEN TERUGKEER

De overname is geregeld via een protocol tussen België en de Russische Federatie. Alle aanvragen voor identificatie worden via de Belgische ambassade in Moskou naar de Russische autoriteiten overgedragen die op hun beurt een lokaal onderzoek uitvoeren. Als de persoon over documenten beschikt, verloopt de identificatie makkelijk, anders verloopt het trager (bron: Dienst Vreemdelingen zaken, CID, 21/03/2012).

Naar Tsjetsjenië zelf vindt geen rechtstreekse gedwongen terugkeer plaats. Dienst Vreemdelingen zaken maakt geen onderscheid tussen Tsjetsjenen en andere onderdanen van de Russische Federatie. Repatriëringen gebeuren altijd naar Moskou (bron: Dienst Vreemdelingen zaken, CID, 12/09/2011). De meeste Tsjetsjenen werden niet naar de Russische Federatie zelf, maar naar andere EU-landen, voornamelijk Polen, gebracht in het kader van de Dublinverordening.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer met re-integratiebijstand is mogelijk. Zowel IOM als Caritas hebben partners in de Russische Federatie. Enkel via IOM-Moskou kan terugkeer georganiseerd worden naar Tsjetsjenië.

Cijfers jan-aug 2012: 335

SERVIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Sinds het in voege treden van het Europese terugnameakkoord (van kracht sinds september 2007) verloopt de identificatie van Servische onderdanen vlotter. Als een persoon geen documenten heeft, wordt een lokaal buurtonderzoek georganiseerd door de Servische politie op basis van onder andere een foto van de persoon. Ook in dit geval duurt de identificatie maar een drietal weken meer. Vooral bij Roma en minderjarigen verloopt dit soort onderzoek minder goed (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 25/10/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Met de nieuwe criteria, vanaf 15 mei in werking, kunnen Serviërs geen re-integratiesteun ontvangen. Dit geldt voor alle onderdanen van landen die zijn vrijgesteld van de visumplicht. Zij kunnen wel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen.

Cijfers jan-aug 2012: 99

SOMALIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Gegevens nieuwe ambassade: Franklin Rooseveltlaan 66, 1050 Brussel, +32 2 646 64 88, somalrep@gmail.com

De documenten afgeleverd door deze ambassade zouden niet erkend worden door de Belgische overheid aangezien zij de interim-overheid van Somalië niet officieel erkend hebben. Maar een laissez passer afgeleverd door deze dienst zou wel erkend worden door de Somalische autoriteiten. De ambassade maakt het wel mogelijk om mensen te identificeren op basis van een interview en er kunnen laissez passers worden afgeleverd.

Dienst Vreemdelingenzaken stuurt niemand gedwongen terug naar Somalië omwille van de veiligheidssituatie. Maar indien iemand vrijwillig wil terugkeren, kan zij wel bemiddelen met de ambassade voor de laissez passer en de vrijwillige terugkeer regelen. Concreet gaat het over een terugkeerreis naar Nairobi waar de persoon geld krijgt om zelf verder te reizen. (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 12/06 en 29/08/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer naar Zuid- of Centraal-Somalië kan niet georganiseerd worden door IOM, zelfs niet met een reisdocument. Deze situatie blijft tot op heden gehandhaafd. Terugkeer naar Somaliland is eventueel wel mogelijk met IOM (bron: mail IOM 1/06/2012).

Cijfers jan-aug 2012: 0

TURKIJE

GEDWONGEN TERUGKEER

Aangehouden personen zijn gemakkelijk te repatriëren, zelfs met vervallen identiteitskaart of paspoort. Regelmatig vinden er beveiligde vluchten plaats naar Turkije (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 8/02/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Ondersteuning bij vrijwillige terugkeer is mogelijk. Re-integratieondersteuning is mogelijk via IOM.

Cijfers jan-aug 2012: 14

4. OVERZICHT TERUGNAME- EN OVERNAME AKKOORDEN

LAND	AKKOORD OP EU NIVEAU	AKKOORD OP BENELUX NIVEAU	AKKOORD OP BELGISCH NIVEAU
Afghanistan			in onderhandeling
Albanië	in werking sinds 1/05/2006		in werking
Algerije	onderhandeling terugname-akkoord	in onderhandeling	onderhandelingen heropge-start
Armenië		ondertekend op 3 juni 2009 - terugnameovereenkomst goedgekeurd door Ministerraad 20 juli 2011	
Azerbeidzjan		in onderhandeling - geen resultaat in 2010	
Bangladesh		in onderhandeling	
Bosnië-Herzegovina	in werking sinds 1/01/2008, onderhandeling protocol		ontwerp van toepassingsprotocol van het Europees akkoord werd voorbereid in 2009
Bulgarije		in werking	
Burundi		Memorandum of Understanding getekend op 4 mei 2009	
Cape Verde		onderhandelingen zijn gaande	
China	met Hong Kong in werking sinds 1/03/2004	gepland	
Cyprus		in onderhandeling	
Duitsland		in werking	
DR Congo			samenwerkingsakkoord voor identificatie, terugname en re-integratie, en strijd tegen illegale migratie vanuit DRC
Ecuador			in werking
Estland		in werking	
Filippijnen		in onderhandeling	
Frankrijk		in onderhandeling	
Georgië	akkoord in werking sinds 1 maart 2011		in onderhandeling
Guinee			in onderhandeling
Hongarije		in werking	
Hongkong	in werking		
India			in onderhandeling
Iran			in onderhandeling
Kosovo		in werking	ondertekend op 20 oktober 2009
Kroatië		in werking	
Letland		in werking	
Litouwen		in werking	
Macao	in werking sinds 1/06/2004		
Macedonië	in werking sinds 1/01/2008		

LAND	AKKOORD OP EU NIVEAU	AKKOORD OP BENELUX NIVEAU	AKKOORD OP BELGISCH NIVEAU
Mali		in onderhandeling - geen resultaat in 2009	
Marokko	formele onderhandelingen verdergezet maar nog niet afgesloten		onderhandelingen heropgestart
Moldavië	in werking sinds 1/01/2008		
Mongolië		in onderhandeling	
Montenegro	in werking sinds 1/01/2008		
Nepal			mondelinge overeenkomst
Niger			mondelinge overeenkomst
Nigeria		in onderhandeling - in 2009 geen resultaat	
Oekraïne	in werking sinds 1/01/2008, onderhandeling protocol	ontwerp van het toepassingsprotocol van het Europees akkoord werd in 2009 voorbereid	
Oostenrijk		in werking	
Pakistan	in werking sinds 7/10/2010 protocol moet worden ondertekend		
Roemenië		in werking	
Russische Federatie	in werking sinds 1/06/2007	toepassingsprotocol van het Europees akkoord ondertekend	protocol in werking
Servië	in werking sinds 1/01/2008		
Slovenië		in werking	
Slowakije		in werking	
Sri Lanka	in werking sinds 1/05/2005		
Togo			mondelinge overeenkomst
Tsjechië		in onderhandeling - geen resultaat in 2009	
Turkije	Akkoord bereikt en ondertekend door de Europese Commissie		
Vietnam			Memorandum of Understanding sinds januari 2009 ondertekend
Zwitserland		in werking	

Disclaimer

Vluchtelingenwerk Vlaanderen tracht in deze nieuwsbrief objectieve, transparante en actuele informatie te bundelen, maar kan geen garanties bieden betreffende de juistheid of volledigheid ervan. Vluchtelingenwerk Vlaanderen is niet verantwoordelijk voor de juistheid, volledigheid of geschiktheid van de informatie die via de nieuwsbrief wordt verkregen, voor welk gebruik dan ook. De nieuwsbrief heeft louter als doel te informeren en door te verwijzen; er kunnen geen rechten worden ontleend aan deze nieuwsbrief. De weergegeven informatie en eventuele opinies weerspiegelen niet de standpunten van Vluchtelingenwerk Vlaanderen. In de nieuwsbrief bevinden zich verwijzingen naar websites en publicaties van andere organisaties. De standpunten daarin weerspiegeld zijn niet de standpunten van Vluchtelingenwerk Vlaanderen, en evenmin is Vluchtelingenwerk Vlaanderen aansprakelijk voor de inhoud van deze websites of publicaties.